

Anne-Gine Goemans

Wondermond

Ambo|Anthos
Amsterdam

1

Mei 2008

Het enige wat mijn moeder ooit uit Friesland meenam was mijn naam. Ik was vernoemd naar haar broer Boye, die op zee was omgekomen bij brand op een schip. Een stompzinnige dood met al dat water om hem heen. Ik wist niet of die gebeurtenis de reden was dat ze Friesland haatte, maar die haat zat heel diep. Als de Elfstedentocht in de lucht hing, liep ze dagenlang humeurig door het huis en mompelde ‘Liever een dooie hond dan een levende Fries’. Hoewel ze er alles aan deed om haar afkomst te verbergen, raakte ze het accent nooit helemaal kwijt. Je kon het horen als ze een glaasje te veel ophad, dan werd haar spraak zangerig en leken alle zinnen te eindigen in een vraag.

Het noorden bestond voor mijn moeder niet meer, maar toen we niks meer hadden gingen we er toch heen. Naar Wondermond, haar geboortedorp in Friesland. Vluchten is een beter woord. Onze Poolse schoonmaakster Paulina reed. De FIOD had op al onze bezittingen beslag gelegd, inclusief de auto's en mijn scooter. Mijn moeder belde haar vriendinnen om te vragen of ze ons naar Wondermond konden brengen. Allemaal hadden ze een excuus. Alleen de schoonmaakster wilde het

doen, in ruil voor een Prada-tas die mijn moeder uit handen van de FIOD had weten te redden.

Voor het eerst van mijn leven reed ik over de Afsluitdijk. Ik zat achterin met Klaas, onze oude, te dikke labrador, die voor de opsporingsdienst geen waarde had. De wind rukte aan de kleine Renault, de handen van Paulina knepen in het stuur. Ze reed zeventig op de snelweg en we werden ingehaald door claxonnerende automobilisten. Mijn moeder zat nog rechter dan anders, waaruit ik opmaakte dat ze gespannen was. Haar slanke hals leek een meter lang.

Tijdens de rit had ik meer dan genoeg tijd om na te denken over de afgelopen dagen. Op donderdagavond, toen we alles nog hadden, was er een sixtiesfeest in onze tuin. Mijn ouders stonden erom bekend dat ze de beste feesten in Bloemendaal gaven. Mijn vader droeg een lichtblauw uniform met gouden knopen en epauletten op de schouders, zoals Paul McCartney op de hoes van *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band*. Mijn moeder liep rond in een jumpsuit, om haar lange blonde haren droeg ze een band afgezet met madeliefjes. Voor mij had ze een fonkelend kostuum gekocht waarin ik eruitzag als een pooier.

Wekenlang was mijn moeder bezig met de inrichting van de tuin. Oranje zitzakken en retroparasols bij het zwembad, lavalampen, vlaggetjes met het vredesteekje. Ze had een jarenzestigcaravan laten neerzetten waarin gasten films uit die tijd konden zien. *Breakfast at Tiffany's*, *Barbarella*, *Once Upon a Time in the West*. Drankjes, hapjes, muziek, bediening, dj: alles klopte tot in de kleinste details. Mijn moeder was een perfectionist met goddelijke gaven. Ze kon zelfs het weer regelen. Donderdag 22 mei 2008 was een ongekend zwoele avond.

Het glooiende gazon stroomde vol met dorpsgenoten, in een bonte optocht van hotpants, minirokken, jeans met wijde pij-

pen, funky zonnebrillen en gebloemde jurken. Oud en nieuw geld smolten dansend samen op de muziek van The Mamas & The Papas. Wij behoorden tot de laatste categorie. Mijn vader, Erik de Koning, had zich opgewerkt vanuit een lagere rang van bouwvakkers en onderaannemers tot een gerespecteerd beleggingsadviseur. In tegenstelling tot zijn soortgenoten met nieuw geld schepte hij niet op over zijn bezittingen, noch droeg hij opzichtige Rolex- of Patek Philippe-horloges. Hij kende de omgangsvormen binnen oude rijke families en sprak zelden over zijn zelf vergaarde fortuin. In restaurants nam mijn vader nooit de duurste of grootste fles wijn. Dat deden alleen de nieuwe rijken die in financieel opzicht in een hogere klasse terecht waren gekomen maar qua beschaving ongeletterde sukkel bleven. Boeken lazen de nieuwe rijken amper, met uitzondering van autobiografieën van profvoetballers en criminelen. Mijn vader las wel, kasten vol. De linkervleugel van onze villa had hij ingericht als bibliotheek, met hoge ebbenhouten kasten, Perzische kleden en een open haard.

Natuurlijk zagen buitenstaanders zonder geld het verschil niet tussen oud en nieuw. Voor hen was het één grote orgie van dure auto's, zwembaden, landhuizen, jachten. Toen ik bij een docent op de middelbare school moest nablijven en hem mijn strafwerk overhandigde, nam hij me van achter zijn bureau peinzend op. Arrogant keek ik neer op zijn kalende schedel. 'De Koning,' zei hij vermoeid, 'vroeger had je in een klas er altijd wel eentje met te veel geld. Ik pikte ze er zo uit. Maar nu heb ik klassen vol van die ettertjes die denken dat school tijdverspilling is omdat ze toch nooit aan het werk hoeven.'

Ik lachte hem in zijn gezicht uit. In die tijd was ik een verwend klootzakje. Volgens mijn ouders was ik een fantastisch, uniek wezentje dat voorbestemd was tot grootse daden. Dank-

zij mijn achternaam werden deuren geopend en had ik altijd voorrang, de beste plaats op de voorste rij. Alleen losers zoals mijn leraar vonden dat anderen te veel hadden. Losers hadden altijd een sneu excuus om te verklaren waarom hun leven mislukt was. Zo dacht ik toen en ik was er heilig van overtuigd dat er nooit een einde zou komen aan mijn geweldige leven. Ik was verzekerd van een goudomrande toekomst.

‘We krijgen alles toch weer terug?’ vroeg ik vanaf de achterbank terwijl we over de Afsluitdijk tuften.

‘Uiteraard,’ antwoordde mijn moeder.

‘Hebben ze ook op mijn vliegticket beslaggelegd?’ Die zomer zou ik na mijn diploma-uitreiking met vrienden naar Ibiza gaan.

‘Natuurlijk niet. Maak je geen zorgen. Die hele inbeslagname berust op fouten. Zodra dat duidelijk is gaan we weer naar huis.’

Paul McCartney trad in onze tuin op. Iedereen wist dat het om een imitator ging, toch vielen de ruim vijfhonderd gasten stil toen hij vanuit de puntige podiumoverkapping op een trapezeschommel met gitaar en zonnebril naar beneden suisde. De nep-Sir Paul speelde de eerste akkoorden van ‘Can’t Buy Me Love’. Mijn moeders vriendinnen zongen in orgastische staat mee. Een buurman met langharige pruik viel op zijn knieën en kustte het gemillimeterde gazon. Mensen houden zichzelf graag voor de gek. Een gegeven, leerde ik later, waar mijn vaders rijkdom op was gebouwd.

Emilia stond naast me. Ze zag eruit als een snoepautomaat in een jurkje met roze en groene stippen. In haar zwarte haren een kunstbloem.

‘Wie is hij?’ vroeg ze.

‘Paul McCartney.’ De toevoeging imitator liet ik achterwege. Ik wilde dat ze dacht dat we een levende legende konden fiksken.

‘O,’ zei ze onverschillig en ze pakte mijn hand. We hadden vijf keer gezoend en ze had me één keer afgetrokken. Dat ze mijn hand vasthield in het bijzijn van onze ouders en vrienden was een goed teken.

Paul McCartney zette zijn tweede nummer in en spontaan vormde het publiek een gospelkoor. Als één man zongen we ‘*When I find myself in times of trouble... mother Mary comes to me...*’ Het was een heilig moment met Sir Paul, die als een langverwachte profeet tot ons was gekomen. Honderden lampjes lichtten onze gezichten op. Ik kuste Emilia, een hoogtepunt in mijn zeventienjarige bestaan dat geplaveid was met hoogtepunten. Als ik op dat moment mijn gelukstoestand kon afmeten aan de diepte van ons zwembad, dan was ik zielsgelukkig.

Benauwd in de auto. De Poolse werkster moest naar de wc en ik verging van de dorst, maar we kwamen alleen boerderijen, tractoren en koeien tegen. De enige die zich ontspande was Klaas. Met zijn bruinigrijze snuit wroette hij tussen de zitting en rugleuning op zoek naar gummibeertjes uit een opengescheurde zak. Ik draaide het raam open en las de plaatsnamen die we passeerden. Dronryp. Menaam. Bitgum. Hijum. Alsof we in het buitenland waren.

Mijn vader zat in voorarrest. Ik vroeg me af of hij het blauwe *Sgt. Pepper’s Lonely Hearts Club Band*-kostuum nog aanhad.

Mijn moeder legde een hand in haar nek. Van het litteken aan de binnenkant van haar onderarm was een glimp zichtbaar. ‘Doe het raam dicht.’

Ik deed het direct. Ze was vriendelijk en gastvrij, maar ze bleef op een bepaalde manier gereserveerd. Niemand kreeg

haar volledig, zelfs ik niet, haar lieveling. Maakte je haar kwaad, dan had ze het vermogen om je zonder stemverheffing te laten bevriezen. Ik had het talloze keren meegemaakt. Bij leraren als ze hen aansprak op mijn slechte cijfers. Trage obers. Inefficiënt luchthavenpersoneel. Onwetende winkelmeisjes. Ze toverde hen om in ijspegels. Ik was er getuige van hoe ze een zakenrelatie van mijn vader blauwe vingers bezorgde toen hij tijdens een diner opmerkte dat hij Friesland, in het bijzonder Wondermond, prachtig vond. Met een gletsjerstem ging ze tegen hem in.

Mijn moeder behield ook steevast de controle. Ik had haar, in tegenstelling tot mijn vader, nooit echt dronken of uitzinnig gezien. Hij kon de boel uit de hand laten lopen, maar zij trapte tijdig op de rem. Haar Wondermondse rem, noemde hij het. Niemand die tegen haar in durfde te gaan, ook mijn vader niet. Hij mocht dan wel De Koning heten, mijn moeder was de baas. Ik vroeg me af of ze op mijn Friese oma leek. Haar had ik nog nooit ontmoet. Ik wist alleen dat ze zevenentachtig jaar oud was.

Na het optreden van Paul McCartney werd er gedanst, gedronken en geflirt. De moeder van JP zwierde in haar fuchsia soepjurk met de vader van Maurits over de verlichte dansvloer. Hij droeg een gouden glitterpak. Bij het buffet duwde de pa van Olivier een gevuld half eitje in de mond van de captain van Dames 1. Langs de buxushaag tegenover de garages speelde een vriendin van mijn moeder Twister met de buurman van nummer 18. Aangemoedigd door de toeschouwers wurmde hij zijn hoofd tussen haar gespreide blote benen om zijn hand op de blauwe stip te zetten.

Mijn vrienden en ik hingen in de zitzakken bij het zwembad

en goten ruim rum bij de cola. We waren het met elkaar eens dat er een dansverbod moest komen voor iedereen boven de veertig jaar. Emilia zat dicht tegen me aan. Ik voelde me uitverkoren. Het allerbeste moest dit weekend nog komen. Ik had het rijk alleen en Emilia had tegen haar ouders gelogen dat ze bij een vriendin ging slapen. Ik was de enige maagd in de vriendengroep.

Met uitzondering van Wouter en ik kwamen de jongens uit families met oud geld en dat was ze aan te zien met hun aristocratische jukbeenderen en gezonde glanzende haren. Wouter en ik hoorden er nooit echt bij. Mijn genenpakket bestond uit het DNA van vissers en bouwvakkers. Ik was lang (één meter achtennegentig en nog niet uitgegroeid) en hoekig gebouwd. Als een beeldhouwer die het halverwege het bewerken van een blok speksteen voor gezien hield. Mijn donkerbruine haar bleef stug ondanks de wax die ik erin smeerde.

‘Een pornobroek!’ riep Maarten.

We lachten om de strakke witte broek van de vader van Madeleine, die stond te twisten. Dat was waar we van hielden, anderen uitlachen. Daarna lachten we om de dikke wethouder in haar hotpants. Verderop zag ik mijn vader in zijn babyblauwe Beatles-uniform. Lang en mager met aflopende schouders als een kledinghanger. Hij danste als zo’n pop die je met stokjes kunt laten bewegen. Niemand lachte hem uit. Mijn vrienden mochten mijn vader wel. Hij deed niet moeilijk over drank en was vreselijk grappig. ‘Coole Erik’ noemden ze hem, ook al ontging de zweem van sarcasme me niet. Mijn vader zag er alles behalve cool uit.

Vanuit de dansende menigte kwam mijn beste vriend aangeslenterd. Wouter was de enige van wie ik zeker wist dat hij niet over me roddelde. Vooral JP had er een handje van, hij

roddelde zelfs over zijn pa – ‘de flappentap’ – waar hij bij zat.

‘Paup, het is een sixtiesparty,’ zei Olivier tegen Wouter, die een spijkerbroek en een wit shirtje droeg.

Wouter ritste zijn heuptasje open en liet een paar gerolde joints zien. ‘*Straight from the sixties.*’

Emilia vertrok als een beledigde prinses. Braaf sjokte ik achter haar aan. Onderweg voerde ik beleefde minigesprekjes met bekenden, waardoor ik haar kwijtraakte. Een zakenrelatie van mijn vader vroeg wat ik ging studeren. Commerciële economie, antwoordde ik.

‘Goeie studie,’ vond hij. ‘Zorg dat je een trampolinementaliteit hebt. Je moet kunnen *jumpen* van marketing naar sales en dan naar management. Begin bij een kleine onderneming en jump dan door naar multinationals in Nederland en dan een hele grote jump naar het buitenland.’

Telkens als hij ‘jumpen’ zei deed zijn arm mee en vloog de drank uit zijn glas. Ik bedankte hem voor het advies.

Bij de vijver vond ik Emilia, ze stond met de dochter van onze wijnleverancier te kletsen. Ik vroeg of de meisjes iets wilden drinken, maar ze schudden hun hoofd. Ik liep naar de bar. Naast me stond Paul McCartney te paffen.

‘Ik heb nog nooit zulke puntgave magnolia’s gezien,’ zei hij, met zijn sigaartje wijzend in de richting van de met roze bomen omzoomde vijver. ‘Vroeger werkte ik bij een hoveniersbedrijf. Jullie moeten een hele goeie tuinman hebben.’

We hadden een Italiaanse tuinman, Antonio Pelis. Achter zijn rug noemden we hem Penis, een inkoppertje. Ik bestelde een biertje en ging op zoek naar mijn vrienden. Bij het zwembad volgde ik de wietlucht naar de achterzijde van het tuinhuis, waar ze in een kringetje een joint lieten rondgaan. Ik vroeg me af of ze over me geroddeld hadden.

‘Heb je Emilia al geneukt?’ vroeg JP toen ik een hijs nam. Hij woonde in een met riet bedekt landhuis met paardenstallen.

‘Emilia is superpreuts,’ zei Maarten. ‘Net een non.’

Ik probeerde mysterieus te glimlachen.

‘Er lopen ’s nachts twee bloedgeile nonnen door een steeg...’

‘Géén moppen!’ riepen we. Zodra Sebas stoned werd vertelde hij moppen.

‘Wie moet jij voorstellen?’ vroeg Maarten aan Sebas.

We keken naar zijn shirt met daarop een hippie met ontbloot bovenlichaam.

‘Jim Morrison. Van The Doors. Weet je niet wie The Doors zijn?’

Maarten kamde met zijn vingers een lok naar achteren. ‘Natuurlijk weet ik wie dat zijn.’

‘Zing een nummer,’ commandeerde Sebas.

Zo ging het tussen ons: opscheppen, afzeiken, kleineren. We gaven elkaar en de rest van de wereld steevast de middelvinger. We hadden een zelfgenoegzame *fuck you*-mentaliteit omdat onze ouders *fuck you*-geld hadden. Dat betekent dat je meer dan genoeg geld hebt om je perfecte leventje te kunnen voortzetten. Dankzij onze ouders hadden we in 2008 als ongeveer de eersten een iPhone 1, behalve Wouter. Zijn ouders waren de enigen die niet beschikten over *fuck you*-geld. Vandaar dat we hem Paup noemden.

Na de zomer zouden we onze eigen weg gaan. Sebas, Olivier, Maarten en JP gingen naar de universiteit. Wouter en ik waren halverwege onze schoolcarrière afgezakt naar de havo en in de vierde blijven zitten. Wij gingen naar een hbo-opleiding, een *cursus* volgens onze vrienden.

‘*Relight my fire, your love is my only desire!*’ blèrde Maarten.

‘Pik, het is *come on, baby, light my fire.*’ Sebas hield zijn aan-

steker bij het oranje jasje van Maarten dat hij om zijn middel had geknoopt. Toen het ding vlam vatte trok Maarten het vloekend van zich af en smeed het op de grond. Ik slingerde het lege bierglas in een struik en gooide mijn pooierjasje op het vuurtje, het synthetische overhemd van Olivier kwam erachteraan. Met de armen over elkaars schouders hosten we eromheen. Daarna pisten we de boel gebroederlijk uit. Die gasten mochten dan uit families komen met de juiste etiketteregels en tradities, ik had overduidelijk de grootste.

Bij het buffet propten we ons vol met blokjes kaas en augurk, gevulde eieren, worstenbroodjes en andere hapjes die in de sixties gangbaar waren.

‘Hebben jullie het naar je zin, knullen?’ vroeg de moeder van Maarten met een stem alsof ze continu bezopen was.

We belandden in de zitzakken bij het zwembad, ieder behoorlijk in zijn eigen wereld. Ik ging volledig op in een lavalamp die naast me stond. Roodoranje bellen floepten hypnotiserend omhoog, omlaag, omhoog, omlaag. Uit het niets verscheen het gezicht van mijn moeder boven de lamp.

‘Gaat het, Boye?’ Ze keek me onderzoekend aan en daarna liet ze haar blik over mijn vrienden glijden.

‘Heel goed,’ antwoordde ik.

‘En met jullie, jongens?’

‘Uitstekend,’ klonk het braaf.

Kaarsrecht liep ze weg.

‘Bo, jouw moeder is zo lekker,’ hoorde ik Olivier vanuit een zitzak lispelen. ‘Ik zou haar zeker doen.’

‘Maar zij zou jou nooit doen,’ zei Wouter.

Ik versmolt met de lavalamp. Natuurlijk zou mijn moeder hem of een ander nooit doen. Ze was absoluut trouw aan mijn vader en hij kon nog steeds naar mijn moeder kijken alsof hij

haar pas de vorige dag had ontmoet.

‘Koi,’ zei Maarten. ‘Koooooooi.’

Van dat woord kregen we geheid de slappe lach. Een jaar geleden hadden we Japanse koikarpers gejat uit de vijver van een ex-profvoetballer. Hij woonde achter Sebas. De ouders van Sebas waren met hem in een juridische strijd verwickeld over een schuur. De ex-voetballer had tientallen koikarpers die – wisten wij veel – een klein vermogen waard waren. We dronken gin-tonics toen Sebas voorstelde de vissen te verplaatsen naar het zwembad van een jongen bij ons op school. Hij woonde een paar huizen verderop.

Midden in de nacht klommen we met boodschappentassen over het tuinhek van de voetballer. Zijn rode Ferrari stond niet op de oprit. Over de vijver was een net gespannen, dat we los-trokken. We tuurden in het water, waarin bij het schijnsel van de maan grote wit-oranje vissen oplichtten. Op de rand lag een schepnet, waarmee JP in het water roerde alsof het soep was. De beesten schoten weg. Olivier ritste zijn broek open en pistte in het water. Ondertussen was Wouter in de vijver gaan staan en viste er met blote handen een karper uit, die met zijn grote ronde bek in het luchtledige hapte. We deinsden achteruit.

‘Mietjes,’ zei Wouter, ‘hij heeft niet eens tanden.’

‘Ideale pijpbek,’ vond Sebas en hij liet zijn broek zakken.

‘Honderd euro als je je stijve in die vis stopt.’ Olivier wilde altijd overal om wedden.

Sebas trok wat aan zijn lul, slap van de alcohol. JP draaide de fles gin open en goot de drank in de karper. Toen zijn bek overstroomde, deed Wouter hem in de boodschappentas. Hij ving de een na de andere karper. Twee villa’s verderop kropen we door de coniferen haag. We kieperden de vissen in het zwembad en gingen terug om verder te zuipen.

De volgende ochtend werden we een voor een door onze ouders van ons bed gelicht. Tussen de plastic tassen dreven acht koikarpers in het zwembad van de familie Hofman. Mijn vader probeerde het af te doen als een uit de hand gelopen kwajongensstreek, maar was weinig spraakzaam toen we op de laptop van de ex-voetballer camerabeelden zagen van hoe Olivier in de vijver piste, Sebas probeerde een erectie te krijgen en Jp gin in een vis goot.

We waren bij Sebas en stonden voor de eettafel met daarop de laptop. Telkens als Wouter een vis te pakken had, ontsnapte er een gepijnigde kreet aan de voetballer. In zijn trainingspak keek hij naar de beelden ondertussen verwensingen schreeuwend. *Dierenbeulen! Sadisten. Monsters zijn jullie. Eersteklas tuig.* Wij stonden als een stel kleuters met rode koppen naar de grond te staren. Onze ouders dachten dat we op het punt van breken stonden, dat we onze tranen verbeterden, maar we deden ons uiterste best niet in lachen uit te barsten. De ex-voetballer had het uitstekend geformuleerd: eersteklas tuig.

Na zijn rekensom werd het zelfs voor ons iets minder grappig: de door chloor vergiftigde koikarpers bleken gezamenlijk 16.400 euro te kosten. Dan was er nog de emotionele schade, verklaarde hij later in een brief van zijn advocaten. Na zijn voetbalcarrière was hij depressief geworden, de koikarpers hadden hem erdoorheen gesleept. Voor een totaalbedrag van dertigduizend euro, zesduizend de man, deed de ex-voetballer geen aangifte. Onze ouders capituleerden. Mijn moeder sprak een week niet tegen me.

‘Blub,’ zei Olivier en weer hinnikten we van het lachen, met uitzondering van Wouter. Hij was de enige die de schuld van zesduizend euro bij zijn ouders moest inlossen.

Het was Sebas die me wakker maakte, schuddend aan mijn arm. Ik lag op de tegels tussen ontelbare witte korrels. De zit-zak was leeggelopen. Tegenover me rookte Paul McCartney in het eerste blauwe ochtendlicht een joint. Hij lag op zijn zij aan de rand van het zwembad en keek naar onze villa, op het hoogste punt van de tuin. Ik wierp een blik op het met ballonnen en lege flessen bezaaide gazon. Klaas lag naast een paarse boa op iets te kluiven. Toen zag ik het ook. Donkere jassen die door onze verlichte kamers liepen. Op hun ruggen stond in witte blokletters FIOD.

‘*What the fuck,*’ fluisterde Sebas. ‘Wie zijn die gasten?’

‘De Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst,’ zei Paul McCartney. ‘Een onderdeel van de Belastingdienst. Ze zijn bezig met een inval.’

‘Doe die joint weg,’ siste Olivier.

‘Maak je niet druk.’ Hij nam ontspannen een trekje. ‘Ze zoeken niet naar drugs.’

Op de eerste verdieping, in de slaapkamer van mijn ouders, trokken wildvreemde figuren kasten open. Het licht in mijn kamer flitste aan. De moderne kroonluchter met zes metalen armen en twaalf lampenbollen zorgde voor een gelige vloed op het ornamentenplafond. Achter in mijn kast stond wodka, in mijn bureaula lag tien gram wiet.

Pal onder mijn slaapkamer zag ik mannen dozen inpakken en schilderijen van de muren halen. De laatste aankoop van mijn ouders, een spookachtig vrouwenportret van Marlene Dumas, moest er ook aan geloven. Minutenlang zaten we daar alsof we een stomme film bekeken waarin mijn leven overhoop werd gehaald.

Mijn moeder verscheen op het terras, in een rechte lijn liep ze op ons af. Ze had haar sixtiesjumpsuit verruild voor een

spijkerbroek en sweater. De blonde haren in een staart.

‘Jongens, het is tijd om te gaan. Iedereen behalve Wouter vertrekt.’ Haar stem voelde aan als een sneeuwbal onder je shirt. Mijn vrienden schoten overeind.

‘U ook,’ zei mijn moeder tegen Paul McCartney.

‘Het spijt me,’ traag stond hij op, ‘maar u bent me nog duizend euro verschuldigd voor het optreden.’

‘Ik zal het aan u overmaken.’

‘Ik heb met uw man afgesproken dat ik na afloop betaald zou worden. Contant.’

Zonder te knippen deed mijn moeder haar oorbellen uit. ‘Ze zijn minimaal 1300 euro waard. Het zijn Baunats.’

Paul zat niet te wachten op een paar gouden hangertjes in de vorm van waterdruppels, maar hij nam ze aan en droop af.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg ik. Twee FIOD-jassen kwamen onze kant op.

‘Ik weet het niet. Ik moet blijven om vragen te beantwoorden. Ga met Wouter mee.’

‘Waar is papa?’

‘Hij moet ook vragen beantwoorden. Het komt allemaal goed.’ Ze streek vluchtig over mijn wang.

‘Mevrouw De Koning,’ zei de FIOD-vrouw. Net als haar collega droeg ze een wapenstok en pistool in een holster om haar heupen. ‘Is dit uw zoon, Boye?’

‘Ja, en een vriend. Ze vertrekken nu. Ik bel je snel, lieverd.’

Mijn moeder liep met de vrouw terug naar het bezette huis. De man begeleidde ons door de tuin naar de oprijlaan, die vol stond met Volkswagen-bestelbusjes waarin verhuisdozen werden geladen. Iemand liet een doos vallen. Designerhandtassen lagen op het grind. De zwarte Hermès, de mintgroene Dior, Prada’s, Gucci’s. Ik kende alle merken omdat mijn oma

een bovengemiddelde interesse toonde in de tassencollectie van haar schoondochter. Als we op bezoek gingen onderwierp mijn oma de nieuwste aanwinst aan een inspectie. Voelen, ruiken, kijken, vragen. Het enige waar ze niet naar vroeg was de prijs.

Aan de overkant van de weg gluurde een bejaarde met haar hondje naar ons. Pas nu zag ik dat er twee politiewagens voor de deur stonden. Het was halfzeven, gelukkig sliep de rest van Bloemendaal zijn roes uit.

Op zaterdagmiddag haalde mijn moeder me bij Wouter op. Hij woonde – dacht ik toen – in een normaal huis in een normale straat. Ik moest nog leren dat twee-onder-een-kapwoningen niet de standaardnorm zijn. Wouter zwaaide ons uit toen we in het koekblik van de Poolse werkster wegreden. De Pradatas die Paulina van mijn moeder had gekregen stond als een trofee naast me op de achterbank.

De afgelopen twee dagen had ik in een waas doorgebracht. Wouters ouders probeerden me gerust te stellen. Alles kwam goed, de Belastingdienst vond het leuk rijke mensen te pesten. Maar waarom reageerde Emilia niet op mijn berichten? Van mijn vrienden liet ook niemand van zich horen. De enige die me belde om te vragen hoe het ging was meester Jan, mijn leraar van de basisschool. Hij had erover gelezen. In de media was kort gemeld dat de FIOD bij Erik de K. uit Bloemendaal was binnengevallen wegens belastingontduiking. Dat was voldoende informatie om te weten dat het om mijn vader ging. Vorig jaar deed ik een snuffelstage bij meester Jan in de klas. Mijn vrienden vroegen of ik gek was geworden. Docenten waren losers, al maakten ze voor meester Jan een uitzondering. Hij nam het voor ons op als we streken uithaalden. Zoals toen we in groep 4 zaten en aan een paar meisjes onze piemels lieten

zien. We werden betrappt door een juf. Het werd een heel ding, er moest een schoolpsycholoog aan te pas komen voor trauma-verwerking. We hoorden meester Jan vanuit de lerarenkamer bulderen dat het de normaalste zaak van de wereld was dat jongetjes hun leutertjes aan meisjes lieten zien.

Tijdens die stage bij meester Jan voelde ik me sinds lange tijd ontspannen. Na afloop loog ik tegen mijn vrienden dat ik er geen reet aan vond.

De avond voor ons vertrek hoorde ik de ouders van Wouter in de tuin praten.

‘Fatsoen is niet te koop,’ sprak zijn moeder. ‘Arme Boye.’

Ze hielden altijd afstand van mijn ouders. Ze hadden nooit tegen ons opgekeken, zoals ik al die jaren had gedacht, maar juist het tegenovergestelde.

We reden de straat uit en ik vroeg waar we heen gingen.

‘Naar mijn moeder.’

Toen besepte ik dat we serieus in de problemen zaten. In theorie had ik twee oma's. De moeder van mijn vader, die ik oma Engel noemde omdat haar achtertuintje vol engeltjes stond, en een Friese oma, over wie niet gesproken werd.

‘Waar is papa?’

Ze veegde hondenharen van haar denim jurk. ‘Op het politiebureau in Haarlem.’

‘In een cel?’

Ze knikte nauwelijks zichtbaar.

Mijn vader was claustrofobisch, ik probeerde de afmetingen van zijn cel in te schatten. Zijn drijfveer om rijk te worden, grapte hij soms, was dat hij niet tegen kleine ruimtes kon. Hij wilde groot en groots leven.